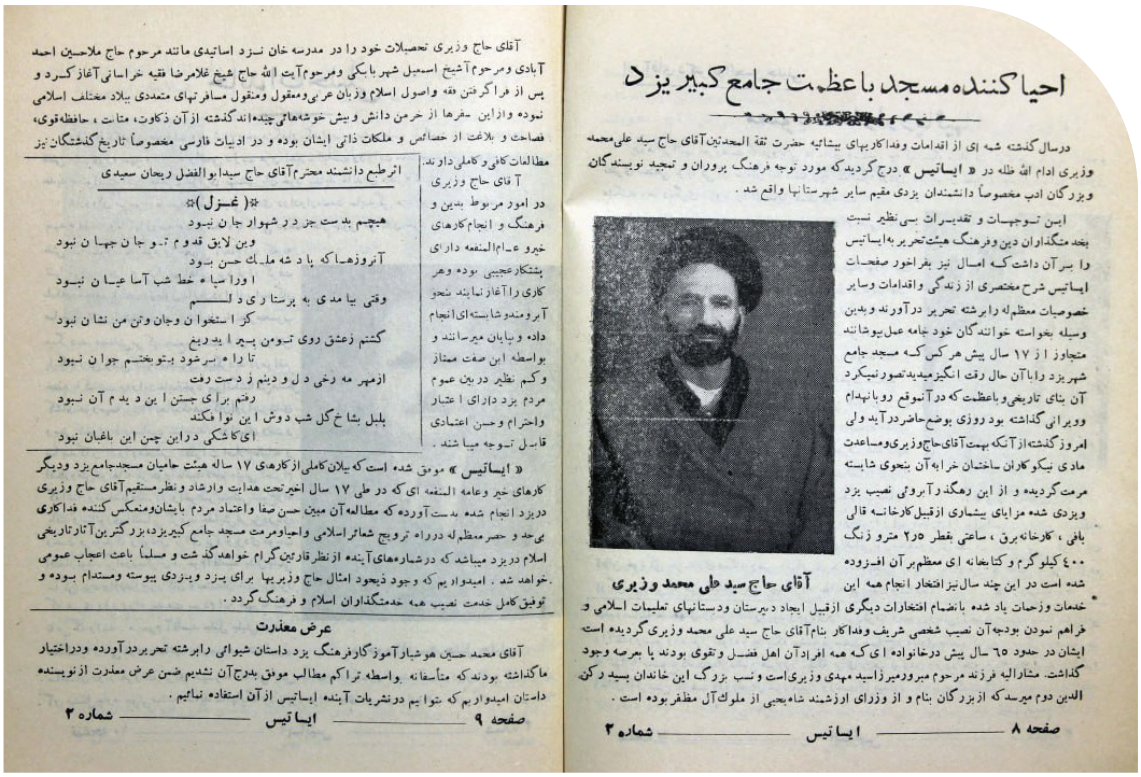

احیا کننده مسجد باعظمت جامع کبیر یزد

درسال گذشته شه ای از اقدامات وفداکاریهای بینائیه حضرت ثقة المحدثین آقای حاج سید علی‌محمد وزیری ادام الله ظله در « ایساتیس » درج گردید که مورد توجه فرهنگ پروران و تمجید نویسندگان وبزرگان ادب مخصوصاً دانشمندان یزدی مقیم سایر شهرستانها واقع شد .

این توجهات و تقدیرات بی‌نظیر نسبت بخدمتگذاران دین وفرهنگ هیئت‌تحریر به ایساتیس را بر آن داشت که امسال نیز بفراخور صفحات ایساتیس شرح مختصری از زندگی واقدامات وسایر خصوصیات معظم‌له را برشته تحریر درآورند و بدین وسیله بخواسته خوانندگان خود جامه عمل بپوشانند متجاوز از ۱۷ سال پیش هر کس که مسجد جامع شهر یزد را با آن حال رقت انگیز میدید تصور نمیکرد آن بنای تاریخی و باعظمت که در آنموقع رو بانهدام وویرانی گذاشته بود روزی بوضع حاضر درآید ولی امروز گذشته از آنکه بهمت آقای حاج وزیری ومساعدت مادی نیکوکاران ساختمان خرابه آن بنحوی شایسته مرمت گردیده و از این رهگذر آبروئی نصیب یزد ویزدی شده مزایای بیشماری ازقبیل کارخانه قالی بافی ، کارخانه برق ، ساعتی بقطر ۲٫۵ متر و زنگ ۴۰۰ کیلوگرم و کتابخانه ای معظم بر آن افزوده شده است در این چند سال نیز افتخار انجام همه این خدمات وزحمات یاد شده بانضمام افتخارات دیگری ازقبیل ایجاد دبیرستان ودستانهای تعلیمات اسلامی و فراهم نمودن بودجه آن نصیب شخصی شریف وفداکار بنام آقای حاج سید علی محمد وزیری گردیده است ایشان در حدود ۶۵ سال پیش درخانواده ای که همه افرادآن اهل فضل وتقوی بودند پا بعرصه وجود گذاشت. مشارالیه فرزند مرحوم میرولمیرزا سید مهدی وزیراست و نسب بزرگ این خاندان بسید رکن الدین دوم میرسد که از بزرگان بنام و از وزرای ارزشمند شاه یحیی از ملوک آل مظفر بوده است .

آقای حاج سید علی محمد وزیری

آقای حاج وزیری تحصیلات خود را در مدرسه خان نزد اساتیدی مانند مرحوم حاج ملاحسین احمد آبادی ومرحوم آشیخ اسمعیل شهر بابکی ومرحوم آیت الله حاج شیخ غلامرضا فقیه خراسانی آغاز کرد و پس از فراگرفتن فقه واصول اسلام وزبان عربی ومعقول ومنقول مسافرتهای متعددی ببلاد مختلف اسلامی نموده واز این سفرها از خرمن دانش وبینش خوشه‌هائی چیده‌اند گذشته از آن ذکاوت، متانت ، حافظه قوی، فصاحت و بلاغت از خصائص و ملکات ذاتی ایشان بوده و در ادبیات فارسی مخصوصاً تاریخ گذشتگان نیز مطالعات کافی و کاملی دارند.

آقای حاج وزیری در امور مربوط بدین و فرهنگ و انجام کارهای خیر عام‌المنفعه دارای پشتکار عجیبی بوده وهر کاری را آغاز نمایند بنحو آبرومندو شایسته‌ای انجام داده و بپایان میرسانند و بواسطه این صفت ممتاز وکم نظیر در بین عموم مردم یزد دارای اعتبار واحترام وحسن اعتمادی قابل توجه میباشند .

« ایساتیس » موفق شده است که بیلان کاملی از کارهای ۱۷ ساله هیئت حامیان مسجدجامع یزد ودیگر کارهای خیر وعامه المنفعه ای که در طی ۱۷ سال اخیر تحت هدایت وارشاد و نظر مستقیم آقای حاج وزیری در یزد انجام شده بدست آورده که مطالعه آن مبین حسن صفا واعتماد مردم بایشان ومنعکس کننده فداکاری بی‌حد و حصر معظم‌له درراه ترویج شعائر اسلامی واحیاومرمت مسجد جامع کبیر یزد، بزرگترین آثار تاریخی اسلام در یزد میباشد که درشماره‌های آینده از نظر قارئین گرام خواهد گذشت و مسلماً باعث اعجاب عمومی خواهد شد . امیدواریم که وجود ذیجود امثال حاج وزیریها برای یزد ویزدی پیوسته وستدام بوده و توفیق کامل خدمت نصیب همه خدمتگذاران اسلام و فرهنگ گردد .

عرض معذرت

آقای محمد حسین هوشیارآموزگارفرهنگ یزد داستان شیوائی رابرشته تحریردرآورده ودراختیار ماگذاشته بودند که متأسفانه واسطه تراکم مطالب موفق بدرج آن نشدیم ضمن عرض معذرت از نویسنده داستان امیدواریم که بتوانیم درنشریات آینده ایساتیس از آن استفاده نمائیم .

اثر طبع دانشمند محترم آقای حاج سیدابوالفضل ریحان سعیدی

(غزل)

هیچیم بدست جز در و شهوار جان نبود
وین لایق قدوم تو جان جهان نبود
آنروزها که پادشه ملک حسن بود
اورا سیاه خط شب آسا عیان نبود
وقتی بیامدی به پرستاری دلم
کز استخوان وجان وتن من نشان نبود
گشتم زعشق روی تو مومن بسر ایدریغ
تا راه سرخود بتو بختم جوان نبود
ازمهر مه رخی دل و دینم ز دست رفت
رفتم برای جستن این و بدم آن نبود
بلبل بشاخ گل شب دوش این نوا فکند
ای کاشکی در این چمن این باغبان نبود

کتابخانه عمومی وزیری وعمل خیرهراتی

کتابخانه در دوران زندگانی خود قدم مثبتی در راه رفع احتیاجات عمومی برداشته و باکارنیکی را برای جامعه انجام دهند ازهرطبقه ومرتبه ای که باشند مورد احترام مردمان زمان خود بوده وپس ازخود هم مالیا اهالیان را زائد خاصی ودام خواهد بود .

همه آثار هنر و ابنیه وعمارات عمومی که در سراسر کشور باقی مانده ومدتهای زیادی مورد استفاده همگان قرارگرفته یادگاری است که ازپیشینیان جز مانده و گذشتگان بامعاوت باقی مانده است . یکی ازبهترین اقدام خیریکه در ده سال اخیر برای توسعه فرهنگ ونشرمعارف اسلامی‌دراین شهر انجام گرفته ایجاد وتأسیس کتابخانه عمومی وزیری میباشد .

کتابخانه مزبور ابتدا با کتابهای شخصی حضرت ثقة المحدثین جناب آقای حاج سید علی محمد وزیری شروع بکار نموده و افتتاح آن مورد توجه وافر و اکنون مراجعین آن روزانه عده نفر بالغ میگردد الحق استقبال عمومی‌وهمت ایشان در این زمینه جای زمینه کاملا امروز کتابخانه وزیری‌موجب آزوواعتبار این‌شهر گردیده

آقای محمد هراتی

وگنجینه های آن مملو از کتابهای نفیس خطی و کتابهای سودمند طبی و ادبی وهنری میباشد ازدیاد روز افزون مراجعین واعضای کتابخانه ازاطراف خیرمندان فرهنگ دوست وقبول معلن برای مخزن وگنجینه ها ومحیطی لروم ایجاد سالن مطالعه موجب نارضای مراجعین مخصوصاً دانشجویان محترم کتابخانه گشته لطف توجه وعنایت متفکران میرمند وفرهنگ پرور فردابن باره مورد انتظار اهالی بود تا اینکه اخیراً جناب آقای محمد هراتی نماینده مجلس شورای ملی که از یارگران خیرمند وسرمایه داران نیک اندیش وبلند نظرمیباشد قبول نمودند با سرمایه خود و اعتماد بالغ بر یک ملیون و یانصد هزارتومان وجه نقد ساختمان مجلل ومدرن با اسلوب فنی‌ورعایت طراقب هنری جهت کتابخانه بزرگ وزیری درمقابل جنوبی‌مدرسه‌زینی‌مسجد ساناینده که هوا کون‌مقدمات‌ساختمان آن‌اهالیت شروع گردیده وانتظارمیرودهر چه زودتراین بنای باشکوه پایان یافته وازاین راه بر اعتبار شهرما افزوده شود . خدمت خیرمنانه وقبل ستودنی‌نماینده جناب آقای هراتی‌موجب خشنودی وخرسندی قاطبه اهالی گشته وتوفیق ایشان را در راه‌انجام خدمات ارزنده نیز خواستاریم و امیدواریم سایر توانگران یزدی نیز از این عمل سرمشق گرفته و در رفع احتیاجات مردمان این‌شهر آثارمفیدی ازخود بادگار گذاشته وزمانی‌هم درفکر باقیات وصالحات برآیند .

این کتابخانه گنجینه‌ای گران‌بها در دل کویر است

قرآن وقفی شاعر خوشنویس در فهرست آثار ملی

کتابخانه وزیری یزد در سال ۱۳۳۴ شمسی در مجاورت مسجد جامع کبیر یزد با یک هزار و ۶۰۰ جلد کتاب خطی و چاپی راه‌اندازی شد. با افزایش کتاب‌های خطی و چاپی در سال ۱۳۴۴، ساختمانی باز یربنای ۶۰۰ متر مربع، ایجاد و کتابخانه به آنجا منتقل شد، در سال ۱۳۴۸ ساختمانی دیگر خریداری و کتب خطی به آنجا منتقل شد.

کتابخانه وزیری در تاریخ ۱۲ تیر سال ۱۳۴۸ با ۳۳۰۰ نسخه کتاب خطی و ۱۷ هزار و ۹۶۷ نسخه کتاب چاپی، وقف آستان قدس رضوی شد و در مرداد ۱۳۸۸ فضای این کتابخانه بیش از ۱۰ برابر گسترش یافت و به شش هزار و ۳۰۰ متر مربع رسید.

این کتابخانه پنج هزار و ۴۷۷ نسخه کتاب خطی در موضوعات فقه، کلام، ادبیات، تاریخ، جغرافیا، پزشکی، صرف، نحو، اخلاق، عرفان، ریاضیات، حدیث، تفسیر، اصول، نجوم و شش هزار و ۲۴۹ نسخه کتاب چاپ سنگی نیز در موضوعات فقه، کلام، ادبیات، تاریخ، جغرافیا، فلسفه، منطق، پزشکی، صرف، نحو، اخلاق، عرفان، ریاضیات، حدیث، تفسیر، اصول، نجوم، فیزیک، شیمی، خطاطی، کشاورزی و غیره وجود دارد. این کتابخانه بیش از ۸۰ هزار سند تاریخی ارزشمند، آثار و نفایس موزه‌ای را در گنجینه خود گردآوری و در اختیار مراجعان و اعضای خود قرار می‌دهد. در این مجموعه، دستخط ۳۶۰ نفر از بزرگان اسلامی از جمله آیات عظام و کرام سید ابوالحسن اصفهانی، سید محمد کاظم طباطبایی یزدی، حاج آقا حسین بروجردی، سید عبدالله شیرازی، سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی، سید محمدرضا گلپایگانی و امام خمینی (ره) دیده می‌شود که اتفاقاً کهن‌ترین دست‌نوشته امام خمینی به تاریخ ۱۱ جمادی الاول ۱۳۶۳ قمری نیز در این مجموعه وجود دارد.

در گنجینه کنونی کتاب‌های خطّی، بسیاری از آثار نفیس و منحصر به فرد از کاتبان، نویسندگان و شاعران یزدی به چشم می‌خورد که در مجموع شمار آن به ۴۶۷۰ جلد می‌رسد که از این میان ۲۰۰ جلد آن قرآن مجید و بیشترین درصد کتاب‌ها را کتاب‌های مذهبی تشکیل می‌دهد.